

Fingon suositukset
hallitusohjelmaan
2019–2023

Hyvä Suomi, parempi maailma

fingo

Suomalaiset kehitysjärjestöt Fingo ry
Finnish Development NGOs

Lähivuosina Suomen politiikassa tarvitaan rohkeutta etsiä ratkaisuja, jotka rakentavat parempaa Suomea ja maailmaa.

Voimme rakentaa reilumpaa ja kestävämpää maailmaa edistämällä ihmisten ja ympäristön hyvinvointia sekä luomalla kaikille mahdollisuudet hyvään elämään niin Suomessa kuin rajojemme ulkopuolella.

Suomi on sitoutunut muiden maiden tavoin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin eli Agenda 2030 -ohjelmaan. Olemme luvanneet vähentää eriarvoisuutta ja poistaa köyhyyttä, torjua ilmasto- ja ympäristöuhkia, lisätä sosiaalista ja taloudellista tasa-arvoa sekä kunnioittaa ihmisoikeuksia.

Tulevan hallitusohjelman on pohjaututtava Agenda 2030:lle ja kestävän kehityksen tavoitteille.

Suomi kestävän kehityksen edelläkävijänä

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TARKOITUS on varmistaa nykyisille ja tuleville sukupolville hyvinvointi maapallon kantokyvyn rajoissa. Kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030 koskee kaikkia. Valtioilla on yhteinen vastuu huolehtia kestävän kehityksen toteutumisesta kaikkialla, niin rajojensa sisällä kuin niiden ulkopuolella. Erityistä huomiota tulee kiinnittää globaaliin eriarvoisuuteen ja haavoittuvimmassa asemassa oleviin ihmisiin. Tähän viittaa Agenda 2030:n suuri periaate, ettei ketään saa jättää kehityksestä jälkeen.

Suomi on ollut Agenda 2030:n toteuttajien etujoukoissa ja sillä on kansainvälisesti hyvä maine. Hallitus julkaisi ensimmäisten joukossa kansallisen Agenda 2030 -toimeenpanosuunnitelman, joka esiteltiin eduskunnalle selontekona. Silti Suomeltakin puuttuvat vielä selkeät askelmerkit siitä, kuinka tulemme kestävän kehityksen tavoitteet saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä.

Suomen tulee jatkaa merkittävää panostaan Agenda 2030:n eteen. Seuraavan hallituksen tärkein tehtävä on saada Agenda 2030 näkyväksi konkreettisessa päätöksenteossa.

Tuoreen Polku2030-selvityksen mukaan Suomen merkittävimmät haasteet liittyvät ilmastonmuutokseen, kulutuksen vaikutuksiin rajojemme ulkopuolella ja globaalisti vastuulliseen toimintaan. Näihin puuttuminen edellyttää kehityspolitiikan, kestävän talouden ja ilmaston saralla merkittäviä toimia, joita esitellään seuraavilla sivuilla.

AKTIIVISET KANSALAISET ja moninainen kansalaisyhteiskunta ovat kestävän kehityksen ja toimivan demokration keskeisiä tekijöitä. Suomessa on panostettava kestävää kehitystä edistävään koulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen, jotta suomalaiset voivat kantaa vastuunsa ja olla mukana ratkaisemassa globaaleja haasteita.

Viime aikoina kansalaisyhteiskunnan toimintatila on kaventunut huomattavasti yli sadassa maassa – eli yli puolessa maailman valtioista¹. Käytännössä rajoitukset ovat esimerkiksi kansalaisjärjestöjen toiminnalle asetettuja lainsäädännöllisiä tai hallinnollisia esteitä, joilla järjestöjen rahoitusta tai sen saamisen ehtoja on kiristetty tai julkisia kokoontumisia ja sananvapautta rajoitettu. Pahimmillaan kyse on poliisiratsioista kansalaisjärjestöjen tiloihin, uhkailua ja fyysistä väkivaltaa. Aktivisteja eri puolilla maailmaa on kidnapattu ja surmattu.

Esityksemme hallitusohjelmaan

- Hallituksen tulee päivittää Suomen kansallinen Agenda 2030 -toimeenpanosuunnitelma, joka sisältää hallituskaudelle selkeät tavoitteet.
- Hallituksen tulee laatia tiekartta kaikkien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä.
- Suomen tulee jatkaa ja laajentaa kestävän kehityksen budjetointia ja sisällyttää siihen myös sosiaalinen kestävyys.
- Globaali vastuu on tärkeä osa Suomen Agenda 2030 -toimeenpanoa. Tämä tarkoittaa, että Suomen toiminnan vaikutuksista rajojemme ulkopuolella tulee huolehtia kaikilla hallinnonaloilla, ei vain kehityspolitiikassa.
- Hallituksen tulee varmistaa kansalaisyhteiskunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet ja edistää päätöksenteon ja tiedonsaannin avoimuutta sekä kotimaassa että osana kansainvälistä yhteistyötä.
- Kestävän kehityksen osaamisen varmistamiseksi hallituksen on laadittava opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala koskeva Agenda 2030 -linjaus.

¹ People Power Under Attack 2018, CIVICUS

Kehitysyhteistyö on osa globaalia vastuuta

KEHITYSYHTEISTYÖLLÄ TAVOITELLAAN köyhyyden vähentämistä ja kestäväää kehitystä sekä edistetään rauhaa ja ihmisoikeuksien toteutumista. Vaikka järjestöjen, valtioiden ja kansalaisten kehitysyhteistyö ei yksin poista köyhyyttä maailmasta, se auttaa kehittyvien maiden ihmisiä parantamaan itse omaa elämäänsä ja muuttamaan yhteiskuntaansa oikeudenmukaisemmaksi. Kehitysyhteistyö on erityisen tärkeää kaikkein köyhimmille ihmisille. 0,7-tavoitteen saavuttaminen on konkreettisenä tekona tärkeä maailman köyhimmille ja samalla merkittävä sitoutuminen yhteiskuntavastuuseen ja kansainväliseen solidaarisuuteen.

Suomalaisjärjestöt ovat osallistuneet vuosikymmenten ajan yhteiskunnan rakentamiseen niin kotimaassa kuin maailmalla. Järjestöjen kehitysyhteistyö saavuttaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat ryhmät ja monet haastavat, syrjäiset ja hauraat alueet, joihin kehitysyhteistyö ei muuten ulotu. Ulkoministeriön teettämät riippumattomat arvioinnit osoittavat, että kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyöllä saadaan aikaan monipuolisia tuloksia ja se on kustannustehokasta. Järjestöjen työllä on todettu olevan huomattavia vaikutuksia muun muassa konfliktien vähenemiseen, demokratian vahvistamiseen ja naisten aseman paranemiseen – kaikki Suomen kehityspolitiikan tärkeitä painopisteitä.

Kehityspolitiikka tempoilee usein hallituskausien vaihtuessa ja kehitysyhteistyön painopisteet vaihtuvat. Pitkäjärjestyys on kuitenkin keskeinen kehitysyhteistyön tuloksellisuuden varmistamiseksi ja kehitysyhteistyön keskeinen laatukriteeri on sen jatkuvuus. Pitkäjärjestyttä voidaan vahvistaa myös parantamalla jatkuvuutta ja johdonmukaisuutta kehityspolitiikan eri välineiden välineillä. Etenkin siirtymävaihe kriiseistä yhteiskunnalliseen vakauttamiseen kaipaava uudenlaisia rahoitusmuotoja, esimerkiksi humanitaarisen avun ja kehitysyhteistyön välisen sillan vahvistamiseksi.

Esityksemme hallitusohjelmaan

- Suomen tulee pitää kiinni kansainvälisistä sitoumuksistaan ja ohjata 0,7 prosenttia bruttokansantulostaan kehitysyhteistyöhön. Hallituksen tulee sitoutua suunnitelmaan, jolla nostetaan kehitysyhteistyörahoitus asteittain 0,7 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä.
- Hallituksen täytyy varmistaa, että vähintään 0,2 prosenttia bruttokansantulosta suunnataan kaikkein köyhimmille maille.
- Kansalaisyhteiskunnan toimijoiden rahoitus tulee kasvattaa 15 prosenttiin Suomen varsinaisesta kehitysyhteistyöstä, ja tällä mahdollistaa myös järjestöjen kotimaassa tekemä globaalikasvatus, kehitysviestintä ja vaikuttamistyö.
- Kehityspolitiikassa tulisi siirtyä pitkäjänteisempään politiikkaan esimerkiksi kehitysyhteistyölain, parlamentaarisen sopimuksen tai laaja-alaisemman globaalin vastuun politiikan kautta.
- Kehitysyhteistyön painopisteiden suhteen on oltava johdonmukainen ja kaiken kehitysyhteistyön on oltava pitkäjänteistä ja tähdättävä kestäviin tuloksiin.

”

**Parhaimmillaan
yritystoiminta luo
hyvinvointia ja
ihmisarvoista työtä.**

Talous kestävän hyvinvoinnin välineeksi

TULEVAISUUDESSA TALOUDEN TULISI toimia ympäristön kantokyvyn rajoissa ihmisten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Yritysvastuun sitova sääntely ja vero-oikeudenmukaisuuden vahvistaminen ovat keskeisiä kestävän talouden osa-alueita. Suomen talouspolitiikkaa tulee uudistaa globaalisti oikeudenmukaisella tavalla ja sen tavoitteiden asettelussa ja niiden seuraamisessa tulee hyödyntää kestävän hyvinvoinnin mittareita.

Yritykset ovat keskeisiä kestävän kehityksen toimijoita. Parhaimmillaan yritystoiminta luo hyvinvointia ja ihmisarvoista työtä. Pahimmillaan se kuitenkin tuhoaa ympäristöä sekä polkee työntekijöiden ja paikallisyhteisöjen oikeuksia. Monet suomalaisyritykset huomioivat jo ihmisoikeusriskit toiminnassaan. Vapaaehtoiset toimet eivät kuitenkaan riitä, sillä vastuuttomat yritykset saavat epäoikeudenmukaisesti kilpailuetua. On tärkeää varmistaa Ranskan tavoin lainsäädännöllä, että kaikki yritykset huomioivat ihmisoikeudet.

Kansainvälinen verojärjestelmä ei ole pysynyt talouden globalisaation vauhdissa. Suuryritykset toimivat globaalisti, mutta verotus on kansallista ja jokaista monikansallisen yrityksen osaa verotetaan erikseen. Vaikka järjestelmää on joiltain osin korjattu, kansainvälisen verojärjestelmän aukot ja kansallisten lakien keskinäiset eroavaisuudet mahdollistavat edelleen aggressiivisen verosuunnittelun. Suomi menettää aggressiivisen verosuunnittelun takia vuosittain 430–1 400 miljoonaa euroa. Yrityksillä ei ole velvoitetta julkaista maakohtaisia tietoja toiminnastaan tai maksamista veroista. Avoimuuden lisääminen on keskeinen keino ehkäistä aggressiivista verosuunnittelua.

EU:n tulee olla suunnannäyttäjä, mutta tarvitsemme myös aidosti globaalia yhteistyötä, jotta oikeudenmukainen verotus toteutuu globalisaation ja automaation aikakaudella. Mallia voisi ottaa YK:n koordinoimista kansainvälisistä ilmastoneuvotteluista.

Esityksemme hallitusohjelmaan

- Hallitus ottaa erityisesti talouspolitiikassa käyttöön kestävän hyvinvoinnin indikaattoreita, jotka kertovat bruttokansantuotetta paremmin kansalaisten hyvinvoinnista ja kehityksen ekologisesta kestävyyydestä.
- Hallitus sitoutuu torjumaan aggressiivista verosuunnittelua. Hallitus sulkee Suomen kansallisessa lainsäädännössä olevat verovälttelyn mahdollistavat porsaanreiät ja edistää tavoitteita myös kansainvälisesti.
- Hallitus edistää monikansallisten yritysten veronmaksun avoimuutta. Valtion enemmistöomisteisten yhtiöiden veroraportointiohje päivitetään vastaamaan veroviranomaisille annettavaa maakohtaista raporttia.
- Suomi tukee YK:n roolin vahvistamista kansainvälisessä verotusta koskevassa yhteistyössä ja sen alaisia hallitustenvälisiä neuvotteluita, jotta kaikilla mailla on mahdollisuus osallistua verojärjestelmän uudistamiseen.
- Hallitus säätää YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden toimeen panemiseksi lain, joka velvoittaa yritykset huolehtimaan toimintansa ihmisoikeusvaikutuksista.

”

*Ilmastonmuutoksen hillintä
on myös mahdollisuus
reilumman yhteiskunnan
rakentamiseen.*

Ilmastonmuutos ei odota

ILMASTONMUUTOS ON AIKAMME suuria kehityskysymyksiä. Kiihtyvistä ilmastonmuutoksesta kärsivät eniten kehittyvien maiden ihmiset, jotka ovat vähiten vaikuttaneet ilmastonmuutoksen syntyyn. Maailmanpankin mukaan jopa sata miljoonaa ihmistä vajoaa takaisin köyhyyteen vuoteen 2030 mennessä, jos ilmaston lämpenemistä ei onnistuta hillitsemään.

Maailman maat ovat sopineet rajaavansa maapallon lämpenemisen 1,5 asteeseen. Toimeen on tartuttava heti, sillä aikaikkuna vaarallisen ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi umpeutuu jo tulevan vaalikauden aikana. Tämän vuoksi kaiken päätöksentekomme tulee edistää 1,5 asteen lämpenemisrajassa pysymistä.

Ilmastonmuutoksen hillintä on ihmisten ja luonnon kannalta välttämättömyys mutta myös mahdollisuus reilumman yhteiskunnan rakentamiseen. Fossiilisten polttoaineista luopuminen, uusiutuvan energian käytön lisääminen ja hiilinielujen suojeleminen tuovat mukanaan työpaikkoja, verotuloja, puhdasta ilmaa ja monimuotoista luontoa.

Esityksemme hallitusohjelmaan

- Hallitus nostaa Suomen kansainvälisen ilmasto- ja ilmastorahoituksen vähintään 200 miljoonaan euroon vuodessa vuoteen 2020 mennessä. Hallitus palauttaa päästöhuutokauppatulot kansainväliseen kehitys- ja ilmastorahoitukseen.
- Suomi tukee ilmastosiirtolaisia ja -pakolaisia tarjoamalla turvallisia ja laillisia maahantulon reittejä esimerkiksi myöntämällä humanitaarisia viisumeja ja nostamalla merkittävästi pakolaiskiintiötään.
- Suomen vuoteen 2030 ulottuva päästövähennystavoite nostetaan viipymättä 1,5 asteen mukaiseksi, vähintään 65 prosenttiin vuoteen 1990 verrattuna. Suomen tulee vähentää nettopäästöjä niin, että ne ovat negatiivisia vuoteen 2030 mennessä sekä vahvistaa kansallisia hiilinieluja ja -varastoja ja varmistaa niiden suojeleminen.
- Hallitus luopuu turpeen ja kivihien käytöstä vuoteen 2025 mennessä. Kaikista tuista fossiilille polttoaineille luovutaan.

**Löydä asiantuntijasi:
fingo.fi/yhteystiedot**

**Katso ketkä kaikki
ovat Fingon jäseniä:
fingo.fi/meista/jasenet**

---

*Kepa ja Kehys ovat nyt Fingo.
Teemme töitä, jotta maailma
olisi reilumpi. Ihan kaikkialla.
Olemme 300 kehitysjärjestön
yhteistyöjärjestö.*

fingo

**Suomalaiset kehitysjärjestöt Fingo ry
Finnish Development NGOs**